

UNESCO ¹⁾

Kees de Graaf

In het vorige nummer van ons blad is de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) behandeld. Nu staan we stil bij de UNESCO, de United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

De UNESCO is een van de in totaal 16 verschillende gespecialiseerde (werk)organisaties van de Verenigde Naties die mede vanaf 1945 het gezicht van de VN naar de wereldbevolking hebben bepaald. De UNESCO is een van de oudste, meest bekende en ook een van de grootste wat betreft het budget en het aantal medewerkers.

De UNESCO is opgericht op 16 november 1945. Haar hoofdkantoor staat in Parijs.

De missie kan men als volgt omschrijven: het bijdragen aan de vredesopbouw, armoedebestrijding, duurzame ontwikkeling en interculturele dialoog door onderwijs, wetenschap, cultuur en communicatie.

In deze bijdrage zal ik het accent leggen op twee pijlers, namelijk de E van Educatie en de C van cultuur, toegesneden op het werelderfgoed en dat ook filatelistisch illustreren.

De UNESCO vervult als gespecialiseerde VN-organisatie vijf rollen voor de wereldgemeenschap in het kader van bovengenoemde missie en deze rollen zijn:

- ideeënproeftuin, inclusief vooruitzien
- regelgever
- uitwisselingsplaats/coördinatiecentrum
- schepper van mogelijkheden in lidstaten
- katalysator internationale samenwerking

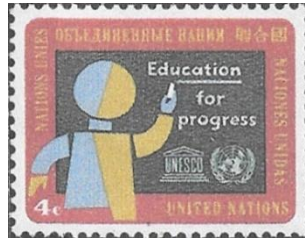

De UNESCO ziet twee wereldwijde prioriteiten: Afrika en de gelijkheid tussen man en vrouw. Daarnaast is er aandacht voor de jeugd, de minst ontwikkelde landen en de kleine eilandstaat-ontwikkelingslanden en de zwakste delen van een samenleving met de specifieke nadruk op de oorspronkelijke bevolking.

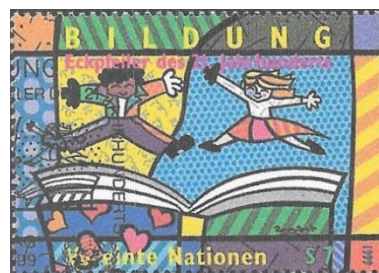
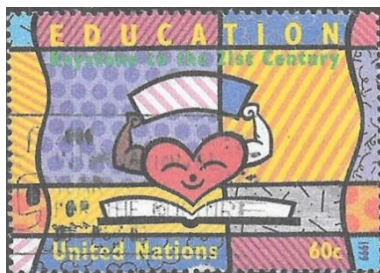

Reeds de Volkenbond had in Geneve tijdens het Interbellum (1918-1939) een organisatie onder naam BIE (Bureau International d'Education). In de periode 1944-1960 heeft deze organisatie eigen zegels uitgegeven. Eveneens bestond er een *Organisation mondiale de la Propriété Intellectuelle*, ook met eigen zegels. Beide organisaties zou men als een voorloper van de UNESCO kunnen beschouwen.

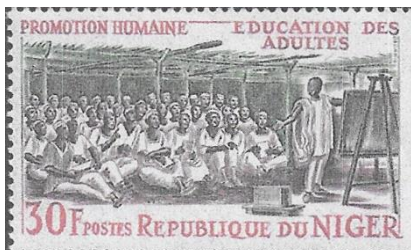

In de visie van de grondleggers van de UNESCO staat het begrip *Education of Bildung* centraal. Wezenlijk is dat elk mens, onafhankelijk van leeftijd, geslacht, sociale positie en in gemeenschap met anderen, de mogelijkheid heeft zijn potentieel te ontwikkelen.

Het woord Bildung geeft m.i. het beste aan wat ermee wordt bedoeld; het is een combinatie van vorming, ontwikkeling en beschaving. Uit de doelstelling van de UNESCO blijkt dat de

prioriteit ligt bij de zogenaamde ontwikkelingslanden oftewel de "derde wereld". Meestal zijn of waren het vroegere koloniën van West-Europese landen, voornamelijk in Afrika, die duidelijk behoefte hadden aan extra aandacht van de wereldgemeenschap al of niet via de UNESCO

De zegels (1965) van de (voormalige Franse kolonie) Niger geven duidelijk aan op welke wijze de Education/Bildung kan worden vormgegeven. Ook andere postzegels illustreren de cruciale positie van de vrouw in dit kader. Het is gebleken dat de verbetering van het niveau van de vrouwen en de nog onbekende uitdagingen die de toekomst ons zal brengen essentieel is voor een algemene "upgrading" van die samenleving, zeker in ontwikkelingslanden.

Bij het symposium ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de UNESCO in 1996 werd geconstateerd dat de wereld sinds 1946 fundamenteel veranderd is, met name op het gebied van oorlog en vrede.

In tegenstelling tot vroeger, toen landen of staten tegen

elkaar oorlog voerden, is er na 1945 in 9 van de 10 gevallen sprake van oorlog en geweld binnen de staten en ook 9 van de 10 slachtoffers zijn burgers en niet soldaten. De belangrijkste oorzaak van die binnenlandse conflicten en de steeds grotere neiging tot het gebruik van geweld is een verkeerd gerichte ontwikkelingspolitiek. Vaak kwam die slechts aan een deel van de samenleving ten goede of verdween in de zakken van de heersende klasse, wat een diepe ontevredenheid opriep. Die ontevredenheid vormt de echte en ergste bedreiging van de vrede en de internationale zekerheid, hetgeen wordt samengevat in het Duitse woord "Ausgrenzung". Dit woord/begrip heeft als componenten: uitsluiting, marginalisering en stigmatisering.

De UNESCO stelt dat permanente Education/Bildung met de componenten vorming, ontwikkeling en beschaving, de beste remedie is tegen veranderingen in de samenleving en de nog onbekende uitdagingen die de toekomst ons zal brengen. Vandaar dat nog steeds prioriteit ligt bij de ontwikkeling van vrouwen en ook kinderen, dragers van de toekomst.

¹⁾ Een eerdere versie van dit artikel stond in *Grenzenloos*, nr 149 (winter 2019). *Grenzenloos* is het blad van de Vereniging voor Verenigde Naties en Verenigd Europa.